

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2020: Osavuositarkastuksen raportointi

Toimiala: Hyvinvointitoimiala

Palvelualue: Vanhus- ja vammaispalvelut

1 Taloudelliset tavoitteet

1.1 Määrärahat

1.000 €	TOT 2019	TA 2020	Ennuste 2020
Tulot	36 698	36 135	36 879
Menot	208 364	203 256	217 670
Netto	171 666	167 121	180 821
Muutos-%	+2,0 %		

2 Resurssien käyttö

2.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2019	TA 2020	Ennuste 2020
Htv	1970,4		1920
Palkat ja palkkiot	69 748 152	70.494.938	69 329
Sijaistus %	69,5%	84%	56,1%
Sairauspoissaolo%	6,7%	6,5%	8,1

6. Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TOT 2019	TA 2020	Toteuma 06/2020	Arvio TOT 2020
Omaishoidontuki						
+ 75 v. % osuus ikäluokasta (peittävyys/poikkileikkaus)	S/P	3,3 %	3,4 %	3,5 %	3,3 %	3,3 %
Omaishoidettavien määrä ikäryhmittäin*	S/P					
0-17-v.					213	213
18-64-v.					292	292
65-74-v.					274	274
75-84-v.					387	387
yli 85-v.					233	233
*sis. vammasten lasten omaishoidontuen (0-24-v.)						
Palveluohjaus						
Palvelutarpeen arviointikäyntien määrä	K/T	2054	2164	3000	1137	2500
Kotihoito						
Kotihoidon välitön työaika: Laatusuosituksen mukainen	T/T					
• Asiakastyöaika		56,10%	54,86 %	58 %	54,28 %	58 %
• Välitön työaika		48,03%	48,60 %	50 %	47,70 %	50 %
Kotihoidon asiakasmäärä palveluluokittain	T/T					
		1. 22,88%	1. 17,5 %	16 %	17,9 %	16 %
		2. 19,23%	2. 21,0 %	24 %	19,7 %	24 %
		3. 30,89%	3. 31,9 %	32 %	33,4 %	32 %
		4. 21,71%	4. 23,3 %	24 %	23,2 %	24 %
		5. 5,3%	5. 6,3 %	4 %	5,8 %	4 %
Kotiutukset ja kuntoutustoiminta:						
• Kotiutuspuheluiden määrä	K/T	5731	5531
Kotihoidon asiakkaiden ravitsemustila on normaali (RAI:ssa tehtävä MNA – seulontatulokset)	L/V	54,86 %	53 %		53,19 %	55 %
Kotihoidon asiakkaiden koettu yksinäisyys RAI	UUSI	25 %	25,84%	24 %
Säännöllisen kotihoidon saatavuus:	S/P					
• +75-v. % osuus ikäluokasta		2322 / 13,3 %	2145 / 12 %	12,1 %	2071 / 11,1%	11,1 %

<ul style="list-style-type: none"> • 65-74-v. %-osuus ikäluokasta • <65-v. %-osuus ikäluokasta 			404 / 1,9%		379 / 1,7%	1,7 %
			144 / 0,09%		162 / 0,1%	0,1 %
Ympäri vuorokautisen pitkäaikaishoidon jono	T/T	73	90	60	116	100
Virtuaalisen kotihoidon kontaktit		30 000	13 586	32 000
Yksilökohtaisen kulttuurisuunnitelman kirjaiminen säännöllisille asiakkaille (uusi mittari)	UUSI	90%	..	-
Vanhusten asumispalvelut						
Asiakaspaikkoja lyhytaikaishoidossa	V	102	108	160	80	110
Asiakkaita pitkäaikaishoidossa yhteensä: joista laitoshoidossa	K/T	1808 26,8 %	1777 19,9 %	1750 20 %	1796 17,4 %	1800 18 %
Tehostetun palveluasumisen osuus (asukkaat) yht.	K/T	1324	1424	1344	1483	1483
• <65vuotiaat		14	8	12	9	9
• 65-74 vuotiaat		148	168	156	182	182
• +75 vuotiaat		1162 / 6,7 %	1248 / 7,0 %	1176 / 6,4%	1292 / 6,9%	1292 / 6,9%
Palveluseteli, (sis edellisiin)		105	140	150	154	154
Laitoshoidon osuus (asukkaat) yht.	K/T	484	353	400	313	313
• <65 vuotiaat		13	9	10	16	16
• 65-74 vuotiaat		49	36	40	35	35
• +75vuotiaat		422 / 2,4%	308	350 / 2,1%	262 / 1,4%	262 / 1,4%
Kaskenlinnan sairaalassa pitkäaikaissairaanhoidon asiakkaita, sisältyy kokonaisuuteen (siirto terveystieteisiin 2015)		29	25	27	24	24
Vuoteessa elävien asukkaiden määrä (RAI, % asukkaista): (Kansallinen ka. 15 % 6/2020)	L/V	19,7 %	18,8 %	16 %	20 %	16 %
Asukkaiden elämänlaatu (RAI, asukkaat, joilla ei aktiviteetteja, % asukkaiden) (Kansallinen ka. 48 % 6/2020)	L/V	39,1 %	41,4 %	34 %	38 %	34 %
UUSI: Asukkaat, joilla on psykoosilääke käytössä, mutta ei oireita (Kansallinen ka. 31 % 6/2020)	UUSI	21 %	27 %	21 %
Asukkaat, joilla on masennuksen oireet tai masennusdiagnoosi (RAI, % asukkaista) (Kansallinen ka. 30 % 6/2020)	L/V	30 %	29 %	25 %	27%	25 %
Asukas on osallistunut omaan arviointiin (RAI, % asukkaista)	L/V	86 %	86,4 %	90 %	88 %	90 %

(Kansallinen ka. 54 % 6/2020)						
Hoitajan antama aktiivinen kuntoutus (RAI, % asukkaista) (Kansallinen ka. 41% 6/2020)	L/V	38 %	37,5 %	45 %	35 %	45 %
Niukasti aktivoivaa hoitotyötä liikuntarajoitteisilla (RAI, % kaikista liikuntarajoitteisista) (Kansallinen ka. 23% 6/2020)	L/V	13,4 %	15 %	10 %	17 %	10 %
Yksikökohtaisen kulttuurisuunnitelman kirjaaminen (uusi mittari)	UUSI	90 %	..	-
Vammaispalvelut						
VPL kuljetuspalveluiden asiakkaat (poikkil)	K/T	2961	2970	2990	2928	2995
SHL kuljetusten asiakkaat (poikkil)	K/T	977	983	860	969	985
Henkilökohtaisen avun asiakkaat (poikkil)	K/T	827	882	770	919	925
Asiakkaat kehitysvammaisten laitos- ja asumispalveluissa yhteensä, poikkil.	K/T	497	517	491	518	530
• Asumispalvelut (omat), poikkil	K/T	91	104	100	107	107
• Asumispalvelut (ostetut), poikkil	K/T	386	398	383	396	405
• Laitospalvelut, poikkil	K/T	20	19	8	18	18
Vammaispalveluiden laitoshoidon ja asumispalveluiden eurot yht.	V	27,5 M€	29,07 M€	26,4 M€	12,4	29,6 M€
Vaikeavammaisten palvelusasuminen (ostopalvelut):						
• palveluasumisen asiakasmäärä (poikkil)	V	110	125	111	140	140
• palveluasuminen eurot	V	5,1 M€	5,95 M€	5,3 M€	2,8	7,4 M€
Koko palvelualueetta koskevat yhteiset						
Palveluiden tuottaminen hoito- ja palvelutakuun rajoissa:		Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
• 75 vuotta täyttäneiden sosiaalipalvelujen arviointi	S/P	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
• Palvelutarpeen arvioinnin mukaiset palvelut järjestettävä 3 kk:n sisällä päätöksentekosta	S/P	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti
Vammaispalvelut:						
• Palvelutarpeen arviointi < 7 vrk	S/P					
• Päätöksenteko < 3 kk	S/P					
Asiakastytyväisyyskyselyt:						

• kouluarvosana (ka) 4-10	L/V	8,5		8,9	..	-
• palvelun arviointi (ka) 1-5	L/V	4,3		4,8	..	-

Tunnusluvun tyyppi:

V= Volyymi

L/V=Laatu/vaikuttavuus

S/P=Saatavuus/peittävyys

T/T=Tuottavuus/taloudellisuus

Palvelualuejohtajan nostot/yhteenveto osavuosisikatsauksesta:

Vanhus- ja vammaispalveluissa Korona-epidemia aiheutti merkittäviä toiminnan muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet palvelujen kysyntään. Merkittävin muutos oli vanhusten tilapäishoidon alasajo, joka tapahtui valtioneuvoston suosituksesta maaliskuun puolivälissä. Toimenpiteen tarkoitus oli ehkäistä epidemian leviämistä ikääntyneen väestön keskuudessa, mutta samalla se heikensi omaishoitajien tilannetta kun lakisääteisten vapaiden pitäminen keskeytyi. Myös kaikki ikääntyneiden päivätoiminnot hyvinvointikeskuksissa ja muistisairaiden päivätoiminnot keskeytettiin. Kaikki edellä mainittu toiminnan alasajo heikensi ikääntyneiden mahdollisuutta ylläpitää toimintakykyään ja lisäksi kotihoidon palvelujen kysyntää.

Tilapäishoidon vapautuneita paikkoja hyödynnettiin sairaalakotiutusten nopeuttamisessa. Tällä toimenpiteellä haluttiin varmistaa sairaalapakasiteetin riittävyys epidemian laajentuessa.

Vanhus- ja vammaispalveluissa oli kevään aikana kahdessa ikääntyneiden asumispalveluyksikössä hoidettavana Korona-potilaita ja useita työntekijöitä karanteenissa joko covid19-viruksen altistuksen tai koronaan sairastumisen vuoksi. Korona-potilaiden hoito aiheuttaa suojaustoimenpiteiden ja asukkaiden hoidon ja seurannantarpeen kasvun myötä noin 1,5 kertaisen henkilöstömitoitustarpeen, joka myös näkyy vuokrahenkilöstön tarpeen kasvuna. Lisäksi karanteenissa oleva hoitohenkilöstö korvattiin useimmiten käyttämällä rekryointipalveluja..

Vanhus- ja vammaispalvelujen talousennusteessa on nähtävissä sekä ikääntyneiden että kehitysvammaisten ja vammaisten henkilöiden palvelutarpeen kasvu. Osa tästä kasvusta johtuu korona-epidemian johdosta tehdyistä ennaltaehkäisevien ja kevyempien palvelujen alasajosta.

Palvelualueen talousarvion menoylitys tulee olemaan noin 14,5 miljoonaa, joka on 4 %:n kasvu vuoden 2019 tilinpäätökseen. Huomioitava on, että kuluvan vuoden talousarvio oli noin 5 miljoonaa laae edellisen vuoden tilinpäätöksen.Menokertymä on kuluvan vuoden tasolla.

Palveluostojen kasvu perustuu asiakasmäärien kasvuun ennen kaikkea vammaispalveluissa, jossa asiakasmäärät ovat kasvaneet vammaispalvelulain mukaisessa asumispalvelussa, kehitysvammahuollossa, henkilökohtaisessa avussa ja omaishoidontuessa.

Vanhuspalveluissa palveluiden ostojen ylitykseen vaikuttaa osittain korona epidemiasta johtunut rekryointipalvelujen käytön kasvu.